

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ συλλογίσμου, διότι ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ λόγου του εἶναι νὰ πείσῃ διὰ τῆς συγκινήσεως. Καὶ ὁ Massillon εἰς τὰς ὥραιάς την περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ θεοῦ λόγου ἀποφαίνεται, ὅτι ἀναγκαῖ ἐπιστήμη τοῦ εὐδαιμονικοῦ κῆρυκος εἶναι νὰ κατέχῃ τὸν χριστιανισμὸν καὶ νὰ ἔχῃ τὴν ἴκανότητα νὰ τὸν διερμηνεύῃ καὶ ὅτι τὸ "Ἄγιον Πνεῦμα ἐμπνέει τὸν λεροκήρυκα διὰ νὰ καθαριάζῃ τοὺς ἄπλοις καὶ ὅτι τοὺς σοφιὺς νὰ εὐχαριστήσῃ. Οἱ Μηνιάτης τῶν δοξασιῶν τούτων ἡτο, διότι πολλὰ τῶν ὄμιλιῶν του εἶναι γραμμέναι εἰς αὐτὸν τὸ πνεῦμα.

Οἱ Μηνιάτης, ἐμελέτησε πολὺ καὶ τὸν Segneri. Σημειώτεον ὅτι ὁ Μηνιάτης ἐκήρυξε καὶ ἵταλιστι ἐγώπιον τῶν ἑνετικῶν ἀρχῶν.

Παραθέτομεν τὰς κρίσεις τοῦ γγωστοῦ Ιταλοῦ τεχνοκρίτου Tommaso περὶ τοῦ Μηνιάτου: «Εἰς τοὺς »δύο λόγους περὶ Πίστεως καὶ περὶ Ἀγάπης» πηρεῖς, τοὺς μόνους διασωθέντας, τοὺς ὅποιους »ἐξεφωνήσειν Ιταλιστὶ εἰς Ναύπλιον ἐγώπιον τοῦ »ἐγενετοῦ γενικοῦ προσθεπτοῦ, τὸ ἀκαλλόπιστον »ὑφός εἴτι μᾶλλον ἀνυψώνει τὴν ἀφθονον εὐγλωττίαν. Ἐνεκολπώθη μὲν τὸν Segneri, ἀλλὰ τὸν »παρηκολούθησε μετ' ἐλευθέρας ἀμύλης καὶ δὲν »τὸν ἐμιμήθη μετὰ δουλικῆς ἐπικελείας. Μάλιστα »ἐλαττώματα τινα τῆς εὐγλωττίας τοῦ Segneri »ἀπέφυγεν ὁ Μηνιάτης· τὰ λογοπαίγνια, τὰς ἀκαλλόρους βεβήλους παρκινεσίες, καὶ, τὸ μέγιστον τῶν »ἐλαττωμάτων τοῦ μεγάλου Ιταλοῦ, τὸ ἐριστικὸν »κατὰ τοῦ ἀκροατηρίου ως νὰ ἡτο δικηγόρος ὑπερασπιζόμενος τὴν δίκην καὶ οὐχὶ ως φίλος, ἀδελφός, πατήρ».

Τοῦ Μηνιάτου ἡ εὐγλωττία ἦτο φυσική, σαφής, ἀφθονος, ἀρμονική, μεστὴ χάριτος καὶ μετὰ πειθοῦς. Ἄν τὴν ἔχαλινων ἐνίστε, θὰ ἡτο προτιμότερον. Ἡ δημοτικὴ του γλῶσσα ὥραιά, φυσικῇ δὲ τῷ λόγῳ διακρίνονται Ιταλισμοί. Οἱ λόγοι του συγέτεινον πολὺ εἰς τὴν διάπλασιν τῆς κοινῆς γλώσσης μας.

Ἐξεφωνησε πληθύν λόγων, διδαχῶν, ὄμιλιῶν, πανηγυριῶν, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν διεσώθησαν ὅλα τὰ ἔργα του. Ο πατήρ του ίστορεῖ ὅτι ὑπῆρχον «καὶ »ἄλλα πολλὰ εὐαγγελικά καὶ πανηγυρικά του »συγγράμματα Ρωμαϊκά καὶ τὰ περισσότερα Ιταλικά, ὅπου εἰς τόσους χρόνους ἐδίθασκεν, ἄλλα δὲν εὑρέθησαν». Τούτου ἔνεκα ἐπανειλημμένως ἐξεδίδοντο. Καὶ οἱ λόγοι καὶ οἱ σοφοὶ διδάσκαλοι εἶχον ύπογραμμὸν αὐτάς. Λ. χ.: ὁ Βικέντιος Δαμοδός ἐν τῇ Ρητορικῇ ἀντού γράφει: «... ὁ σκοπὸς μου δὲν εἶναι νὰ διέξω εὐγλωττίαν ἀλλὰ νὰ διέξω τὴν τέχνην τῆς εὐγλωττίας... ἐπειδὴ πάλιν ἐνόμισα ἀπρεπές νὰ παραδειγματίσω δύσα διδάσκω μὲ ίδιους μου ιδέας, διὰ τοῦτο φέρω εἰς τὸ μέσον σχεδὸν ὅλα τὰ παραδειγματα ἀπὸ τὰς διδαχὰς τοῦ διδασκάλου Μηνιάτου». Ἐπὶ αἰδώνα ὁ κράτιστος τῶν διδηγῶν τῶν ιεροκήρυκων ἡσαν αἱ διδαχαὶ τοῦ Μηνιάτου καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ἐθεωροῦντο τὰ διδηγικὰ βιβλία τοῦ Μελετίου Ἀθηνῶν, τοῦ Σου-

γδουρῆ, τοῦ Παπαδασιλοπούλου, τοῦ Μακαρίου Πατριμίου καὶ αὐτὰ τὰ τοῦ Σκούφου καὶ Δημοδοῦ. Ἀριστὴ ἀπόδειξις τῆς μεγάλης δημοτικότητος τῶν Διαδαστῶν τοῦ Μηνιάτου εἶναι αἱ πλεῖσται ἐκδόσεις, ως εἰπωμεν ἀγωτέρω, ἐνῷ ἄλλαι ἄλλων ἔτυχον μᾶς καὶ μόνης ἐκδόσεως ἡ δύο τὸ πολὺ καὶ σῆμαρον ἐληγμονήθησαν καὶ δικαίως.

Οἱ σύγχρονοι του λόγιοι τὸν εθαύμασαν διὰ τὴν εὐγλωττίαν καὶ ἔγραψαν δεόγτως ὑπὲρ αὐτοῦ. Καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ἔξηκα λούθησεν ἡ ἐπιτίμησίς του, ἡτις ὅσημέραι αὐξάνει. Ἐκ τῶν πολλῶν βιογραφιῶν του ἡ καλλιτέρα εἶναι ἐκείνη τοῦ περιλημένου φίλου μας κ. Ἡλία Τσιτσέλη. Προύφατευσεν ὁ Ἀπόστολος Ζήνος, ὁ ἐπιφανῆς τῶν χρόνων του τεχνοκρίτης γράφων ὅτι «τοῦ Μηνιάτου μας τὴν »φήμην δὲν θὰ τὴν παρασύρουν εἰς αἰώνες».

Σ. Δ. ΒΙΑΖΗΣ

ΕΝΑΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Παρακαΐρα ἐμαράθηκες κρινάκι μον καῦμένο
Φτωχὸ καὶ ἔχασμένο,
Χωρὶς νὰ λάμψῃ ἐπάνω σου μανῆς αὐγῆς ἀχτίδα
Καὶ μιὰ δροσοσταλίδα...

Κεὶ ἤταν τόσο ἡ τύχη σου σκληρή, κι' ὅταν γεν-
Τόσο πολὺ ἀδικήθης, [γνήθης
Ποῦ ἤταν ἐπάνω σου δ Οὐρανὸς στὰ σύννεφα
Βαρὺς κι' ἀνταριασμένος. [κρυμμένος

Κεὶ ἤθε δ Βορρᾶς δ σπλαγχνικὸς νὰ σὲ κοιμίσῃ
Στὴν παγερή του ἀγκάλη, [ἀγάλη
Καὶ τ' ἀσπρα φύλλα ἐσάρωσε χωρὶς δροσιὰ καὶ
Στὸ χῶμα γύρω... [μῆρο

Κεὶ ἔτσι στὴν ἄχαρη πλαγιὰ ἡ νειότη σου ἔχει
Χωρὶς νὰ σὲ φιλήσῃ [σβύσει
Μιὰ πεταλούδα ἀνάερη καὶ μιὰς αὐγῆς ἀχτίδα
Καὶ μιὰ δροσοσταλίδα! ...

ΘΡΑΣ ΖΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΝΩΜΑΙ

“Οταν ἀναλογιζόμεθα τὰς ἐπιτυχίας τοῦ παρελθόντος αἰώνας καὶ τὴν ἀποκαλύψιν τῶν μεράλων μυστικῶν τῶν κρυμμένων εἰς τὸν κόλπους τῆς γῆς, φαίνεται αὐτοπλά, ἡ ἐλπίς δι τὰ προσεκῆ ἐκατὸν ἔτη θὰ ἔχουν διηγώτερον λαμπάς ἐπινυχίας. Ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη μᾶς πολλεῖς δι τοῦ ενοικούμενα εἰς τὸ πρόθυρα τῶν ἐπαναστατικῶν ἀνακαλύψεων ἀφ' ὅσας προεμάντενοσ ποτὲ αἱ παραδεδεγμέναι θεωροῦνται τῆς ἐγκοσμίου ζωῆς.

★

‘Η σιωπὴ εἶναι χρυσός. Ἀλλὰ πρέπει, ἐπειδὴ διὰ δὲν εἶναι χρυσόφι δοσα λάμπουν νὰ μὴ παίρνωμε κάθε σιωπὴν ως χρυσόν.

~~~~~